

Felelős vagy azért, amit megszelídítettél

Miért van annyi állatvédő, ha jó gazdának tartjuk magunkat?

Magyarországi helyzet

Állatot tartani felelősség, ebben a kutyás társadalom minden érintettje egyetért. Mégis hatalmas úr tátong a gazdák és az állatvédők által elvárt alapvető gondozási szokások között. A probléma realitását mutatja, hogy kb. 200 állatvédő szervezet, csoport van ma Magyarországon. Gombamód szaporodnak, folyamatosan újak alakulnak és mégsem elég. Jellemzően az önkormányzatok nem foglalkoznak a lakosságuk felelőtlenül létrehozott szaporulataival, akik gazda nélkül az utcákat járják. Ez közegészségügyi, de közbiztonsági szempontból sem megfelelő mindamellett, hogy az állatok étlen-szomjan szenvednek, bántalmazásnak vannak kitéve.

Kezdők és profi állatvédők, ugyanazt a szélmalomharcot vívják. Civil forrásokból próbálják a lakosság által okozott problémát megoldani, javítani. A helyzet pedig nem javul, sőt, romlik.

Jelenleg kb. 20.000 kutya él állatvédők gondozásában és 100.000 felettire becsülik a gazda nélkül kóborlókat. Ezeknek a kutyáknak a nagy része vagy menhelyre vagy rosszabb esetben gyepmesteri telepre kerül. A köznyelv sintértelepek néven ismeri ezen utóbbi intézményt. Semmiképp sem szabad ezeket a menhelyekkel összekeverni. Míg az állatvédők az állat életét védik, a gyepmesteri telepek 14 nap után altathatnak, a gazda által leadott kutyákat azonnal.

Menhelyi problémák – honnan indul minden?

Jogos a kérdés, hogy miért adná le a gazda azt az állatát, akit otthonába fogadott, etetett, talán szeretett is. **Itt nyílik ketté a kutyák iránt vállalt felelősség az állattartók és az állatvédők között,** akik naponta találkoznak a helyzet súlyosságával. Kb. fele-fele arányban becsülik a menhelyek a talált kutyákat és a gazdák által leadni kívánt kutyákat. Milyen fokú felelősségről beszélhetünk ilyenkor? A leggyakoribb indokok között olyan érvek szerepelnek, amelyek átgondolt döntés esetén már előre láthatóak lettek volna.

Azoknak, akik új családtag megjelenését tervezik, két fontos kérdést kell figyelembe venniük. Milyen gondoskodást igényel a kiválasztott fajta, milyen fajtajelleggel bír, és milyen habitussal rendelkezik. A kutyák átlag életkora mérettől függően kb. 10-15 év, ennyi idő alatt **sokféle élethelyzet alakulhat ki, tehát a kutyával együtt kell tervezni a jövőt.**

Magyarországon jelenleg kb. 2 millió gazdás kutya él. A központi statisztikai hivatal 3, 8 millió háztartást számol. Ha figyelembe vesszük, hogy sok helyen több kutya él együtt, akkor is megdöbbentő, hogy minden második, harmadik háztartásban megtalálható a kutya

A felelős kutyatartók körében gyakran elhangzik, hogy a magyar társadalomnak még van hova fejlődnie. Vitathatatlan, hogy a fejlettebb nyugati, de még a fejlődő közép-európai országokhoz képest nagyon is el vagyunk maradva.

Hajlamos a magyar lakosság alulbecsülni, hogy a kutyatartás magas költségekkel jár, és ez minden hónapban terheli a családi kasszát. Számítani kell a rendkívüli kiadásokra is. Egy-egy műtét ára 50.000 - 100.000 Ft is lehet. Sajnos az állatorvosoknak kedvez, hogy a belterjes, ismeretlen genetikával rendelkező szaporulatok miatt egyre több a beteg kutya.

Miért vannak tele a menhelyek?

A kutatás jól igazolja, hogy a lakosság tisztában van azzal, hogy a felelőtlen túlszaporulat következménye a sok gazdátlan állat.

A lakosság közel háromnegyede **nagy problémának érzékeli, hogy sok a kóbor kutya** Magyarországon, és a menhelyeknek nincs elég kapacitásuk arra, hogy mindet befogadják. A kialakult helyzetért a válaszadók leginkább **a gazdákat teszik felelőssé**: elsősorban amiatt, hogy **megválnak a kutyájuktól**, ha az megnő, beteg lesz vagy csak túl nagy felelősséggel jár (86%). A válaszadók háromnegyede szerint a **felelőtlen kutya ajándékozása, az ivartalanítás elkerülése, valamint a felelőtlen kutyaszaporítás** is hozzájárul a kóbor kutyákkal kapcsolatos problémákhoz.

Azonban amikor a felelős kutyatartás kritériumait kell meghatározni, elsősorban **a kutya zárt helyen tartását** várják el a kutyatartóktól, valamint, hogy a gazdik **odafigyeljenek a négylábú egészségügyi és lelki szükségleteire**. Még azok között is **csak a lista legvégén kapott helyet az ivartalanítás**, akik szerint nagy problémát jelent ma Magyarországon a sok kóbor kutya, holott a válaszadók háromnegyede szerint ez is nehezíti a helyzetet.

Általános jelenség, hogy **a kutyatartók értik, hogy valahol gond van, de úgy érzik, hogy ez nem vonatkozik rájuk**. A túlszaporulathoz nem sorolják a naponta előforduló „véletlenül, szerelemből” született otthoni almokat. Úgy érzik felelős gazdához tudják őket juttatni, de sorsukat már nem követik.

Divatból veszünk kutyát?

Az állattartási szokásokat nagyban befolyásolja trend és a média hatása is. Egyrészt pozitív irányban, hiszen egyre több reklámban fordulnak elő a kedvencek, mint a család része. 10 éve még elképzelhetetlen volt, hogy lakásban üljön a kutya egy reklámfilm alatt. Másrészt ugyanennek a népszerűsítésnek az eredménye, hogy megjelennek a divatfajták. Így még több kutya termelődik a lakossági igényeknek megfelelően. Egész iparág épül erre.

Tenyésztő vs. szaporító – melyik mit jelent?

A kutatásban a legtöbben azt a választ jelölték meg, hogy ismerőstől érkezett a kutyájuk. Sajnos sokkal jellemzőbb az ismerőstől vagy hirdetési portálokról vásárolt fajtatiszta kutya.

A kutatásból is érezhető, hogy **a lakosság nincs tisztában a tenyésztő és a szaporító fogalmával**. A válaszadók 55%-a 20.000 Ft alatti összeget lenne hajlandó kutyavásárlásra szánni.

Az olcsó kutya sosem olcsó. A szülők megfelelő genetikai szűrése, a megfelelő kötelező és ajánlott védőoltások, regisztráció, rendszeres parazitamentesítés, minőségi tápok egy kiskutya áránál is meglátszanak. Az olcsó kutyánál a felsoroltakon lehet spórolni, de az az egészségébe kerül. Szinte minden ilyen esetben számolni kell a folyamatos orvosi költségekkel: genetikai betegségek, fejlődési rendellenességek, allergiák, a túlszaporított fajtát jellemző típus betegségek, hogy csak párat említsünk. A törzskönyv csak egy ezen felüli költség és az említettek nem jelent garanciát. **Az olcsó kutyáknál vásárlásnál még nem láthatóak az említett problémák, így később szoktak megválni tőlük a gazdák**.

A speciálisan egy-egy fajtára szakosodott fajtamentő szervezetek is folyamatos telítettséggel tevékenykednek.

Társadalmi szinten dől el minden változás

Egy társadalmat az állatokhoz való viszonya is meghatároz. Fontos belátnunk, hogy csak mi tudunk a kóbor kutyák számának csökkentéséért tenni és az állatok szenvedését megszüntetni és generációról generációra tovább örökíteni egy pozitívabb szemléletet, amiben ember és kutya jólétben él együtt.

Szerencsére elindult egy társadalmi változás, egy nyitottabb szemléletmód. Egyre több étterem, áruházlánc engedi be az ebeket, benzinkutak ismerték fel, hogy nem kényszerítik a gazdákat, hogy a kocsiban hagyják a napot a kutyákat.

Lassan a kutya igazi társsá, családtaggá válik.